

מצא שטר כסף ומישהו טוען שזה שלו

א. תלמוד בבלי מסכת גיטין דף כז עמוד א

מתני'. המביא גט ואבד הימנו, מצאו לאלתר - כשר, ואם לאו - פסול; מצאו בחפיסה או בדלוסקמא, אם מכירו - כשר.

ב. רש"י מסכת גיטין דף כז עמוד א מתני'.

ואם לאו פסול - שמא מאחר נפל ואין זה שלו.

מצאו בחפיסה - כלי ויש סימן בכלי שהוא שלו.

אם מכירו כשר - מילתא באנפי נפשיה ואו או קתני או שמכירו ואפי' מצאו בכל מקום כשר.

ג. תלמוד בבלי מסכת גיטין דף כז עמוד ב

ת"ר: איזהו שלא לאלתר? רבי נתן אומר: ששהה כדי שתעבור שיירה ותשרה, ר"ש בן אלעזר אומר: כדי שיהא אדם עומד ורואה שלא עבר שם אדם, ויש אומרים: שלא שהה אדם שם, רבי אומר: כדי לכתוב את הגט, רבי יצחק אומר: כדי לקרותו, אחרים אומרים: כדי לכותבו ולקרותו.

ד. חדושי הרשב"א - גיטין דף כז עמוד ב

לר' נתן נמי דאמר כל שלא שהה כדי שתעבור שיירה ותשרה זהו לאלתר מאי שנא עברה לבסוף מלא עברה כיון שרגילות לעבור שם שיירות דאמאי נחוש לנפילת השיירה האחרונה מן הראשונה ואם לא נחוש לנפילת הראשונה שכבר עברה לא נחוש אף לאחרונה שעברה לבסוף? ...

אלא דר' נתן דאמר כל שלא שהה כדי שתעבור שיירה ותשרה זהו לאלתר ולא חיישינן לנפילה דשיירות הראשונות משום דאמרין אם איתא דמשיירות הראשונות נפל כשעבר זה דרך שם היה מוצאו, ועוד דגיטו של זה להיכן הלך, הלכך כיון שלא נמצא אלא זה לבדו ולא אחר לא עכשיו ולא בשעה שעבר שם זה ודאי אמרי' זהו שנפל ממנו, ומיהו כשעברה שם שיירה אח"כ חוששין שמא גט זה שנמצא מן השיירה שחנתה שם או שאכלה שם נפל, וגטו של זה נדרס ונדחף ברגלי הרבים שעברו שם.

ה. שולחן ערוך - אבן העזר סימן קלב סעיף ד

המביא גט ונפל ממנו במקום ששיירות (פי' חברות של אנשים הולכי אורח) מצויות... אם מצאו לאלתר שראה שלא עבר שום אדם שם משעה שנפל עד שמצאו, או אפילו לא מצאו לאלתר ויש לו סימן מובהק או טביעות עין בגט... כשר, ולא חיישינן שמא אחר הוא. אבל אם אינו יודע אם עבר אדם שם, ואין לו טביעות עין וסימן בכלי ולא בגט - חיישינן שמא לא זה הוא הגט שנאבד לזה.

ו. תלמוד בבלי מסכת בבא מציעא כא, ב

תא שמע: המוצא מעות בבתי כנסיות ובבתי מדרשות, ובכל מקום שהרבים מצויין שם - הרי אלו שלו, מפני שהבעלים מתיאשין מהן. והא לא ידע דנפל מיניה! - אמר רבי יצחק: אדם עשוי למשמש בכיסו בכל שעה.

ז. שולחן ערוך - חושן משפט סימן רסב סעיף ו

המוצא מעות מפוזרים... הרי אלו שלו, שבכל אלו מסתמא הרגישו הבעלים בנפילתם וכיון שאין בהם סימן מתיאש.

ח. פתחי חושן - חלק ב - הערות פרק ב - הערה כג

מעות מפוזרות, והטעם שאדם עשוי למשמש בכיסו בכל שעה ויודע שנאבד לו... ועי' רש"י דף כו ע"ב בד"ה נטלה שמשמע מדבריו שיש שיעור לזמן משמוש בכיסו, ובש"מ בשם ר"פ תמה שלא מצינו שיאמרו שאינו מתיאש מיד כשנפלו, ונלענ"ד שאף רש"י לא כתב כן אלא כשראה המוצא שנפל וגם ראה שלא משמש, אבל בסתם באמת אין שיעור, ואינו צריך לחשוש שמא עדיין לא משמש... דאיירי שלא הבחין אם משמש בכיסו או לא דתלינן שבודאי משמש. ופשוט שאם רואה המוצא, או שיודע בודאי שלא משמש האובד, הרי זה כלפני יאוש.

ט. חשוקי חמד - גיטין דף כז עמוד א

שאלה. ראובן מצא שטר כסף של מאתיים שקל, ושמעון שהוא תלמיד חכם ונאמן, אומר שלו נאבד כעת שטר כזה, והוא מחפש אותו ולא נתייאש, וראובן מאמין לו, אך טוען אולי לעוד מישהו נאבד שטר כזה, והוא כבר נתייאש, ושטר זה אינו השטר שנאבד לך, אלא מאחר נפל, האם ראובן חייב להשיב לשמעון?

תשובה. ... אם ראה שלא עבר אדם משעה שלזה נאבד הכסף, יש ליתנו לו...

ועדיין יש להסתפק אם התלמיד חכם נאמן לומר שלא נתייאש, דהא אמרינן בבבא מציעא (דף כא ע"ב) דרבי יצחק אמר אדם עשוי למשמש בכיסו בכל שעה ושעה. אבל כהיום אין אנשים ממשמשים בכיסם בכל שעה, ואמר לי גיסי הגר"ח קניבסקי שליט"א בשם החזו"א שגם האינדנא נשאר דין זה, דהפקר בי"ד הפקר. אלא שמו"ח מרן הגרי"ש אלישיב שליט"א (ספר השבת אבידה כהלכה פ"ה הערה ח) אמר שדין זה שאמרינן שאדם עשוי למשמש בכיסו בכל שעה, לא נאמר אלא בכסף גדול, אבל לא בכסף קטן.